

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Основи вокально-практичного виконавства**

Освітня програма Сольний спів

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри  
Протокол № 1 від “31” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

## ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

<b>1. Загальна інформація</b>	
<b>Назва дисципліни</b>	Основи вокально-практичного виконавства
<b>Рівень вищої освіти</b>	бакалавр
<b>Викладач (-і)</b>	Шевченко Наталія Степанівна
<b>Контактний телефон викладача</b>	+380666675891
<b>Е-mail викладача</b>	natsheva83@gmail.com
<b>Формат дисципліни</b>	контрольні заняття, самостійна робота студентів
<b>Обсяг дисципліни</b>	1260 год., 42 кредити ECTS
<b>Посилання на сайт дистанційного навчання</b>	–
<b>Консультації</b>	перед іспитом, за дисципліною
<b>2. Анотація до курсу</b>	
<p>Сучасне вокальне виконавство вимагає високого рівня вишкілу вокалістів. Етап навчання у вищому навчальному закладі є визначним у формуванні, становленні особистості музиканта. Практика ознайомлення з нотним матеріалом (клавірами, або ж окремими частинами відомих мюзиклів та оперет) сприяє комплексному розвитку особистості майбутнього музиканта.</p> <p>Основною метою означеного предмета є виявлення усієї складності процесу співу, через виокремлення з контексту класичної, популярної, деяких зразків джазової, народної музики технічних труднощів, котрі вимагають кропіткої роботи вокаліста-виконавця. Робочим матеріалом слугують арії з оперет, окремі номери, сцени, ансамблі, повні версії мюзиклів народні пісні. Студент повинен уміти визначати послідовність вивчення музичного тексту, підготувати роль до рівня опрацювання хореографом, режисером і т.ін</p> <p>Отже, дисципліна «Основи вокально-практичного виконавства» включає практику розбору (читки), детального вивчення, роботи над художнім образом, робота з режисером, ознайомлення з кращими зразками жанру «мюзикл» та «оперета», спробу реінтерпритації народної музики – необхідні навички для сучасного вокаліста-виконавця.</p>	
<b>3. Мета та цілі курсу</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• надати студентам систематизовану інформацію щодо головних складових творчо-виконавського процесу діяльності артиста-вокаліста;</li> <li>• ознайомити студентів із базовими теоретичними основами вокальних виконавських форм;</li> <li>• виховувати відчуття жанрово-стилістичних різноманітностей шляхом слухового сприйняття</li> <li>• виховувати естетичне сприйняття академічної, естрадної та народної музики;</li> <li>• вказати на основні елементи сценічного виступу, виокремлення першочергових завдань</li> <li>• упровадити практику роботи з клавіром (мюзикл, оперета);</li> <li>• окреслити складність драматургічної побудови виступу на базі сольної й ансамблевої роботи</li> <li>• надати можливість студентам, особисто вивчати, виконувати і аналізувати власне виконання та роботу колег;</li> </ul>	
<p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <p style="text-align: center;"><b>Знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• класифікацію основних стильових напрямків вокального виконавства;</li> <li>• основні форми, можливості інтерпретування вокальної музики;</li> <li>• основні принципи опрацювання нотного та літературного текстів.</li> </ul>	

**Вміти:**

- працювати з клавiром вокального твору, орієнтуватися у текстових позначеннях;
- попередньо побачити кінцевий результат (образ, темпи і т.д.)
- використати особисті знання, навички у артистичній практиці;
- визначити певну манеру, стиль відповідний до жанру виконуваного твору (класична арія, романс, народна пісня, арія з оперети, музичний номер із мюзикла) ;
- визначати роль своєї вокальної партії в ансамблевих частинах, зокрема, а також , загалом , у великих формах.
- вирішувати у творчій площині завдання педагога, з метою вдосконалення особистої виконавської майстерності

**4. Результати навчання (компетентності)**

У результаті вивчення дисципліни «Основи вокально-практичного виконавства» у студентів мають бути сформовані такі компетентності:

ЗК 2. Здатність розуміння предметної галузі та професійної діяльності;

ЗК 6. Здатність до особистісної взаємодії;

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 11. Здатність володіти іноземною мовою;

ЗК 13. Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості;

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності;

ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності;

ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності;

ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу;

ФК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної роботи.

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності;

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення інтерпретацій

ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи в ансамблі.

**5. Організація навчання курсу**

Обсяг курсу

Вид заняття

Загальна кількість годин

самостійна робота		830			
аудиторна робота		430			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII	Музичне мистецтво	I - IV		Нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завданн я, год.	Вага оцінки	Термін виконанн я
Семестр (1,3,5,7,9) Змістовий модуль 1					
Специфіка виконавства вокальних творів великої форми	ауд./самост	1, 5, 8	25 /48		вересень
Вокальне виконавство.	ауд./самост	6	25/48		вересень
Жанрово-стилістичні особливості опери, оперети, мюзиклу.	ауд./самост	3, 14, 15	25/48		вересень
Теоретичні і практичні засади вокального виконавства.	ауд./самост	5, 6, 8, 9, 11 - 13	25/48		жовтень
Велика форма – як особливий вид співацької практики.	ауд./самост	6	25/48		жовтень
Поняття «вокальна майстерність».	ауд./самост	6	25/48		жовтень
Змістовий модуль 2					
Практичні основи вивчення партії (ролі)	ауд./самост	14, 15	25/48		листопад
Робота з клавіром оперети, мюзиклу. Роль концертмейстера у творчому процесі.	ауд./самост	14, 15	25/48		листопад
Особливості звукової, стилістичної, образної, технічної інтерпретації музики XX -XXI століть (на прикладі мюзиклів «Sugar» композитора Джула Стайна, лібретто Пітер Стоун, вірші Боб Меррілл; «The Soud of Music» комп. Річард	ауд./самост	14, 15	25/48		грудень

Роджерс, вірші – Оскар Гаммерштейн )					
Розбір (демонстрація) нотного матеріалу мюзиклу.	ауд./самоcт	14, 15	25/48		грудень
Семестр (2,4,6,8,10) Змістовий модуль 1					
Практика виявлення першочергових завдань у ході опрацювання матеріалу музично-драматичного твору.	ауд./самоcт	14, 15	25/48		лютий
Робота над сольними та ансамблевими частинами нотного матеріалу	ауд./самоcт	14, 15	25/48		лютий
Читка з листа	ауд./самоcт	14, 15	25/48		березень
Визначення манери співу, необхідної для точної подачі завдань композитора.	ауд./самоcт	14, 15	25/48		березень
Окреслення проблем ритміки й вокальної артикуляції «бродвейського мюзиклу». Порівняння завдань щодо виконання класичного і «бродвейського» мюзиклів.	ауд./самоcт	14, 15	25/48		квітень
Художній зміст. Проблема інтерпретування образів.	ауд./самоcт	14, 15	25/48		квітень
Змістовий модуль 2					
Концертна презентація основних музичних номерів мюзикла.	ауд./самоcт		25/48		травень-червень

<b>6. Система оцінювання курсу</b>	
Загальна система оцінювання курсу	<p><u>Модуль 1</u>  Змістовий модуль 1 – 25 балів  Змістовий модуль 2 – 25 балів  Іспит – 50 балів  Підсумкова оцінка – 100 балів</p> <p><u>Модуль 2</u>  Змістовий модуль 1 – 25 балів  Змістовий модуль 2 – 25 балів  Іспит – 50 балів  Підсумкова оцінка – 100 балів</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання іспиту допускаються студенти, які за результатами двох змістових модулів набрали не менше як 25 балів.
<b>7. Політика курсу</b>	
<p>Програма навчальної дисципліни «Основи вокально-практичного виконавства» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів та магістрів спеціальності «Музичне мистецтво». Предметом вивчення є музика ХХ століття, а саме оперети та мюзикли (фрагменти та повні варіанти). Практичне осягнення такого матеріалу (читка з листа, вивчення напам'ять, віднайдення способу звукоподачі відповідної до жанру та стилістики твору, відпрацювання характеру та образу персонажа і ін.) призводить до професійного зростання вокаліста.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Основи вокально-практичного виконавства» тісно пов'язана із «Психологією мистецтва», «Історією, теорією та методикою вокального виконавства», «Хореографією», «Сценічною мовою», «Акторською майстерністю», і безумовно – з фахом «Сольний спів».</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів: 1. Велика форма у репертуарі вокаліста 2. Специфіка роботи над фрагментами мюзиклів та оперет (класичного та бродвейського зразків) 3. Читка з листа. Особливості процесу 4. Концертне представлення матеріалу.</p> <p>На вивчення навчальної дисципліни відводиться 1260 годин (з них 430 – аудиторна робота, 830 – самостійна робота), 42 кредити ЕКТС.</p>	
<b>9. Рекомендована література</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Арановский М. Г. Проблемы музыкального мышления / Сборник статей. – М. Музыка, 1974. – 336 с.</li> <li>2. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. – М. : Прогресс, 1974. – 489 с.</li> <li>3. Баталина-Корнева Е. Д. История джаза, рок- и поп-музыки / Искусство в школе. – 2001. – № 2. – С. 31–35.</li> <li>4. Бентя Ю. З чистого нотного аркуша / Голос України. – 2011. – 29 вересня.</li> <li>5. Виготський Л. С. Психологія мистецтва. – М., 1968. – 225 с.</li> <li>6. Гребенюк Н. Є. Вокально-виконавська творчість : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора мистецтвознав. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Н. Є Гребенюк ; Нац. муз. акад. України ім. П. Чайковського – К., 2000. – 30 с.</li> <li>7. Грица С. Фольклор у просторі та часі. Вибрані статті. – Тернопіль : Астон, 2000. – 228 с.</li> <li>8. Давидов М. А. Концепція музично-художньої виконавської технології. Часопис Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського : науковий журнал – К., 2010. – № 1(6). – 170 с.</li> </ol>	

9. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради : дис... канд. мистецтвознав. – Х., 2008. – 220 с.
10. Дрожжина Н. В. Функції мікрофону у вокальному виконавстві на естраді / Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки теорії і практики освіти : зб. наук. праць / Харк. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. – Х., 2005. – Вип. 15. – С. 77–86.
11. Єрошенко О. В. Виразність вокального виконавства: художні та природничі чинники / Культура України : зб. наук. праць. – Х. : ХДАК, 2012. – Вип. 36. – 298 с.
12. Єрошенко О. В. Емоційна сфера у вокальній творчості: музично-естетичні та виконавські аспекти : дис... канд. мистецтвознав. – Х., 2008. – 211 с.
13. Зеленіна Н. В. Підтекст музичного твору: формування і функціонування : автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво». – К., 2004. – 16 с.
14. Jule Styn. Sugar. (clavier)
15. Richard Rogers. The Sound of Music. (clavier)

Викладач \_\_\_\_\_ /Шевченко Н.С./